

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№12
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 252 sahifa,
2-dekabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayeva X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Yangi O'zbekiston sharoitida ayollar ijtimoiy faolligini oshirishda psixologik motivatsiya va o'z-o'zini rivojlantirish strategiyalari	26
<i>Xuseynova Abira Amanovna</i>	
Pragmalinguodidactic Principles in Teaching English for Philologist Students and their Application in Intercultural Communication.....	31
<i>Arzieva Bibi-Sanem Aynazarovna</i>	
Metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan biologiya o'quv materiallarini loyihalash, joriy etish va samaradorligini baholash.....	35
<i>Abdurasulova Gulrux Habibullayevna</i>	
Oligofreniya holatida neyropsixologik tashxislar qo'llanilishining umumiy masalalari	40
<i>Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li, Xojaliyeva Sarvinoz Elyorjon qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalari talabalarida kreativ kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ...	44
<i>Asatova Dildora Aslamovna</i>	
Ingliz tili o'qish ko'nikmalarini takomillashtirishda autentik manbalarning roli.....	49
<i>Bekmuratova Nargiza Arislanbayevna</i>	
Insuldan keyingi nutqni tiklashda logopedik reabilitatsiya va nevrologik muolajalar integratsiyasi	52
<i>Boltaboyeva Xurshida Sharofiddinovna</i>	
The Concept of Symbols in Linguoculturology	56
<i>Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi</i>	
Buyuk ipak yo'li xalqlari o'rtasidagi pedagogik va madaniy aloqalarning vujudga kelishi.....	59
<i>Mirxalilova Nargiza Akbarovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarni bolalarni nutqini o'stirishga bo'lgan kasbiy-pedagogik tayyorgarligini o'stirish	63
<i>Mitaliboyeva Dildora</i>	
Koxlear implantli bolalarning eshituv–nutqiy faolligini oshirishda differensial yondashuv asosida korreksion-pedagogik ish	66
<i>Nartayeva Shahoza Yulchibayevna</i>	
Fasilitatsion yondashuv asosida kichik maktabgacha yoshdagi bolalarda adaptiv ko'nikmalarni rivojlantirishning psixologik-pedagogik mexanizmlari.....	71
<i>Normatova Nilufar Komilovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda disgrafiyasi bo'lgan o'quvchilarda yozish kompetensiyalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari (XIX–XXI asrlarda).....	76
<i>Qaxxorova Saidaxon, Mamarajabova Zulfiya</i>	
Raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar orqali olimpiya ta'limini rivojlantirish: yoshlar orasida axloqiy va jismoniy madaniyatni oshirish	80
<i>Qodirov Jurabek Mamatsimonovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sun'iy intellekt bilim va savodxonligini rivojlantiradigan innovatsion jismoniy-interaktiv o'yinlar: pedagogik model.....	83
<i>Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi</i>	
“Sab' ai sayyor” asarida qo'llangan onomastik birliklar haqida mulohazalar	87
<i>Gadayev Oybek Yaxshiboyevich, Ravshanova Sharbatoy Rahmatilla qizi</i>	
Ijtimoiy tarmoq shifokorlarining masofaviy konsultatsiyalari shaxs psixikasi va salomatligiga ta'siri	91
<i>Askarova Nargiza Abdivaliyevna, Ravshanova Zarnigor Daminovna</i>	
Talabalar ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalari va interfaol metodlardan foydalanish.....	95
<i>Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o'g'li</i>	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari orqali pedagoglarning kreativligini rivojlantirish	99
<i>Saydullayeva Gulasal Umidjon qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar motorikasini rivojlantirishning standart modeli	102
<i>Sirojiddinova Xamidaxon Xasanboy qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning shaxslararo munosabat kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	106
<i>Turg'unova Gulnoza Muhammadjonovna, Xodjiyeva Mahliyo</i>	

Shaxsdagi mehnat motivatsiyasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi korrelyatsion bog'liqliklar tahlili	109
<i>Xusanov Samariddin Maxmadaminovich</i>	
Auditoriyadan tashqari musiqiy mashg'ulotlarni art-terapiya yordamida tashkil etish asoslari	112
<i>Yarashev Jo'rabek To'rayevich</i>	
Формирование творческого мышления школьников на уроках музыки	117
<i>Габдульманова Ильнура Минисламовна</i>	
Теоретико-методологические основы коллаборативного обучения, кооперативных подходов и интерактивных педагогических методов	119
<i>Жураева Мафтуна Бахтиёр кизи</i>	
Педагогическое колесо как инструмент формирования цифровой компетентности будущих педагогов дошкольного образования.....	124
<i>Уразова М. Б., Усманова У. Б.</i>	
Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе "школа–маҳалла" в Узбекистане ..	130
<i>Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли</i>	
Педагогические условия формирования языковой грамотности у учащихся с тяжелыми нарушениями речи.....	135
<i>Юсупова Зулайхо Бахром кизи</i>	
Valeologik tarbiyada o'yin texnologiyalarining ahamiyati.....	139
<i>Berkinova Charos Islomovna</i>	
O'quvchilarda faol fuqarolik kompetensiyasi tushunchasi, mazmuni va shakllanishi	142
<i>Buvorayeva Gulruh Shoikrom qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvi asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari	145
<i>Cho'tboyeva Munisxon Eshpo'lat qizi</i>	
Tabiatga muhabbat: maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar va o'yinlar orqali ekologik tarbiya	150
<i>Ergasheva Umriniso Komilovna</i>	
Zamonaviy ta'lim – talabalar ijtimoiy intellektini shakllantirish omilidir.....	153
<i>Ermatova Gulnoz Pirimovna</i>	
O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyaning o'rni	156
<i>Gazibekova Feruza Hakimovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining raqamli texnologiyalar muhitida tanqidiy va mustaqil fikrlashini rivojlantirish metodikasi	159
<i>Haydarova Feruza Haydar qizi</i>	
Talabalarda ma'naviy-axloqiy fazilatlar va sifatlarni shakllantirish mexanizmi.....	162
<i>Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kasbga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirishda interfaol metodlarni qo'llash texnologiyasi.....	165
<i>Jumayeva Malika Aliyevna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarda kasbiy-nutq madaniyatini rivojlantirish.....	168
<i>Lutfetdinova Ra'no Xusnetdinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik rivojlanishga zamonaviy yondashuvlar va jahon tajribalari ..	172
<i>Masharipova Barno Erkin qizi, Adilbayeva Dilnoza Adilbay qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida til o'yinlari texnologiyalarining nazariy asoslari.....	175
<i>Masharipova Difuza Muxammadjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi	178
<i>Muhammadiyeva Feruza Turakulovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda aksiologik yondashuvdan foydalanish metodikasi.....	181
<i>Muhiddinova Munira Xayrullayevna</i>	
Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi	184
<i>Narzullayeva Sevara Omonovna</i>	
O'qituvchining muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	187
<i>Nizamova Nodira Paxritdinovna</i>	
Integrativ yondashuv asosida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishning mazmuniy izohlanishi	191
<i>Oysha Qurbonova, Nodira Abduraimova</i>	

Boshlang'ich ta'limda Finlandiya tajribasi	195
Nodira Sherboyeva	
Kutubxonachi kutubxona-axborot xizmati jarayonining yetakchi ishtirokchisi sifatida	198
O'ktam Nosirov	
Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi.....	204
Rustamova Shoxista Omonjonovna	
Globallashuv sharoitida axborot-psixologik xavfsizlikni shakllantirish masalalari.....	208
Raxmatjonov Shoxjahon Dilshodbek o'g'li	
Talabalarga ingliz tilini o'qitishning zamonaviy innovatsion texnologiyalari	212
Sa'dullayeva Rushana	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	215
Saidova Dilbar Erkinovna	
Pedagog xodimlarda tolerantlik namoyon bo'lishining determinantlari.....	218
Sattorova Maxliyo Dilmurod qizi	
Kreativ metodlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur va fikrlashni rivojlantirish	223
Sultonboyeva Baxriniso Ilhomjon qizi	
Artpedagogika texnologiyalaridan foydalanib maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirish metodikasi	226
Xolmatova Fotima Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich ta'limda yashil kompetensiyalarni shakllantirish yo'nalishlari.....	229
Yaqubova Shoira Tog'aymuratovna	
Emotsional intellektni rivojlantirishning nazariy asoslari.....	233
Yarmatov Raxmboy Baxramovich	
Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojlantirish	239
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi	
Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык	242
Марупова Дилфуза Давроновна	
Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining maqsad va vazifalari	247
F. R. Xosilova	

O'ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXI FANINI O'QITISHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYANING O'RNI

Gazibekova Feruza Hakimovna

Innovatsion texnologiyalar universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning ahamiyati, ularning ta'lim jarayonidagi samaradorligi va amaliyotdagi qo'llanish holatlari tahlil qilingan. Ilmiy yondashuv asosida ta'limning interfaol shakllari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va innovatsion metodlar tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: pedagogik texnologiya, yangi tarix, ta'lim sifatini oshirish, interfaol ta'lim, AKT, innovatsiya.

Abstract: This paper explores the role of pedagogical technologies in teaching the subject "Modern History of Uzbekistan." It focuses on the application of innovative teaching methods that foster critical thinking and historical reasoning among students. The study also highlights the importance of integrating interactive and digital technologies in the learning process. These approaches aim to enhance students' understanding of Uzbekistan's historical development, particularly in the post-independence period, and improve the overall quality of education. The research emphasizes the need for adapting modern educational technologies to increase student engagement and motivation in the classroom.

Key words: Modern History of Uzbekistan, pedagogical technologies, teaching history, innovative methods, critical thinking, educational process, interactive technologies, student motivation, education quality, digital technologies.

Аннотация: В данной статье рассматривается значение педагогических технологий в процессе преподавания новейшей истории Узбекистана. Современные образовательные требования предполагают внедрение инновационных методов обучения, способствующих формированию у студентов критического мышления, аналитических способностей и патриотического сознания. Использование интерактивных, информационно-коммуникационных и проектных технологий позволяет повысить эффективность учебного процесса, активизировать познавательную деятельность учащихся и обеспечить более глубокое усвоение исторического материала.

Ключевые слова: новейшая история Узбекистана, педагогические технологии, преподавание истории, инновационные методы, критическое мышление, образовательный процесс, интерактивные технологии, мотивация студентов, качество образования, цифровые технологии.

KIRISH

Bugungi kunda ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar ta'lim mazmunini yangilash, uning samaradorligini oshirish va raqobatbardosh kadrlar tayyorlashga qaratilgan. Xususan, tarix fanini, ayniqsa, O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ta'lim jarayonini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqadi. Oliy ta'lim mazmuni sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tariladi, ijtimoiy soha va iqtisodiyot tarmoqlarining barqaror rivojlanishiga munosib hissa qo'shadigan, mehnat bozorida o'z o'rnini topa oladigan yuqori malakali kadrlar tayyorlash tizimi yo'lga qo'yiladi ^[1]. Pedagogik texnologiyalar – bu ta'lim jarayonidagi rejalashtirilgan, tizimli va maqsadga yo'naltirilgan faoliyatlar majmuasidir.

Bugungi kunda ta'limda qo'llanilayotgan zamonaviy texnologiyalar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- interfaol ta'lim usullari – "Aql shturmi", "Blits-so'rov", "Miyona burchagi" kabi metodlar talabalarda mustaqil fikrlash, tahlil qilish va bahslashish ko'nikmasini shakllantiradi;
- axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) – elektron darsliklar, multimedia vositalari, onlayn platformalar orqali fanni o'qitish qiziqarli va faol kechadi ^[2];
- loyihaga asoslangan ta'lim – talabalar mustaqil ravishda mavzular ustida ishlash, o'z tadqiqotlarini taqdim etish orqali amaliy bilimlarni egallash imkoniga ega bo'ladi.

O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ushbu fanning mazmunini chuqur o'zlashtirish, talabalarni tahliliy va mustaqil fikrlashga yo'naltirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

O'zbekistonning eng yangi tarixini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'lim jarayonini samaralashtirish, talabalarning qiziqishlarini oshirish va ta'lim maqsadlarini realizatsiya qilishda muhim qadam hisoblanadi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- projektga asoslangan o'qitish – talabalarni tarixiy tadqiqotlarda ishtirok etishga va muammolarga yechim topishga rag'batlantirish bo'lib, bu jarayon jamoa sharoitida amalga oshiriladi;
- flipped klass – tadbirlar va darslarning almashishi orqali talabalar uyda ma'ruzalarni tomosha qilib, dars vaqtida amaliy faol ishlar bilan shug'ullanishadi;
- infografika va vizualizatsiya – tarixiy ma'lumotlarni vizual formatda taqdim etish, soxta ma'lumotlarni aniqlash va izchillikni ta'minlashga xizmat qiladi;
- rol o'ynash – tarixiy voqealarni turli personajlar sifatida jonlantirish talabalarni faol ishtirokchilarga aylantiradi;
- masofaviy o'qitish platformalari – Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams kabi platformalar orqali darslarni tashkil etish talabalar o'rtasidagi malakalarni tez rivojlantirishga yordam beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

O'zbekiston Respublikasining mustaqillik yillarida tarix faniga, ayniqsa eng yangi tarixga bo'lgan e'tibor sezilarli darajada ortdi. Bu borada oliy ta'lim muassasalarida tarixiy tafakkurni shakllantirish va milliy ongini mustahkamlash maqsadida yangi yondashuvlar hamda innovatsion texnologiyalar keng joriy qilinmoqda. Ayniqsa, eng yangi tarixni o'qitishda zamonaviy metodik yondashuvlar talabalarning darsdagi faolligini oshirish va ularning ijtimoiy faolligini kuchaytirishga xizmat qilmoqda.^[2] O'quv jarayoniga zamonaviy texnologiyalarni tatbiq etish O'zbekistonning eng yangi tarixini o'qitishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Multimedia vositalari, onlayn platformalar (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams), elektron darsliklar va interaktiv taqdimotlar dars jarayonini jonlantirishga xizmat qiladi.

Bu usullar orqali talabalar mavzuni mustaqil o'rganish va o'z fikrlarini asosli bayon etishga o'rganadilar.^[3] Interfaol metodlar asosida dars o'tish "Aqliy hujum", "Bahs-munozara", "Cluster", "Sinkveyn", "Rol o'ynash" kabi interfaol metodlar talabalarda tanqidiy fikrlash va faol ishtirok etish ko'nikmalarini shakllantiradi. Ayniqsa, tarixiy voqealarni muhokama qilish, sabab–oqibat aloqalarini ochib berish orqali talabalar o'z qarashlarini asoslab berishga intiladilar.^[4] Mustaqil izlanish va tadqiqotga yo'naltirish Eng yangi tarixni o'qitishda talabalarning ilmiy izlanish olib borish ko'nikmalarini rivojlantirish muhim hisoblanadi. Seminar va amaliy mashg'ulotlarda talabalar mustaqil referat, taqdimot va loyiha ishlarini tayyorlashga jalb etiladi. Bu esa ularni nafaqat mavzuni chuqur o'rganishga, balki ilmiy yondashuv asosida fikr yuritishga o'rgatadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonning eng yangi tarixini o'qitishda milliy qadriyatlar, madaniyat va an'analarni zamonaviy pedagogik uslublar bilan uyg'unlashtirish muhim. Bu yondashuv orqali talabalar milliy o'zlikni angelaydi, tarixiy merosga hurmat ruhida tarbiyalanadi.^[5] Zamonaviy pedagogik texnologiyalar O'zbekistonning eng yangi tarixini o'qitishda ularning faol ishtirokini ta'minlash, ta'lim jarayonini qiziqarli va samarali qilish imkonini beradi. Bu texnologiyalarni qo'llash orqali talabalar tarixiy voqealarni yaxshiroq tushunishlari, o'z fikrlarini bildirishlari va faol fuqarolik pozitsiyasini egallashlari mumkin. O'zbekistonning eng yangi tarixi kabi dolzarb va milliy ruhni singdiradigan fanni o'qitishda bunday texnologiyalar ta'lim mazmunini boyitishga, yoshlar orasida vatanparvarlik va mas'uliyatli fuqarolik ruhini shakllantirishga xizmat qiladi. Pedagogik texnologiyalar – bu o'quv jarayonini samarali tashkil etishga xizmat qiluvchi usullar, vositalar va yondashuvlar tizimidir. Zamonaviy o'qitishda qo'llanilayotgan texnologiyalar, jumladan klaster, "Aqliy hujum", "Insert", "Blits-so'rov", "Baliq skeleti" kabi interfaol metodlar darsni jonlantiradi va o'quvchilarning faolligini oshiradi.

O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda quyidagi pedagogik texnologiyalarni qo'llash maqsadga muvofiq:

- 1) Muammo asosida o'qitish texnologiyasi – o'quvchilarda mustaqil fikrlash va muammoni hal qilish ko'nikmasini rivojlantiradi.
- 2) Multimedia vositalaridan foydalanish – tarixiy hujjatlar, fotosuratlar va videomateriallar orqali darsni vizualashtirish o'quv materialini oson o'zlashtirishga xizmat qiladi.
- 3) Loyiha asosida o'qitish – o'quvchilar mustaqil tadqiqot olib borib, aniq tarixiy mavzu yuzasidan loyihalar tayyorlaydi.^[3]

Pedagogik texnologiyalar o'quvchilarning nafaqat bilimini oshiradi, balki ularda tanqidiy va tahliliy fikrlashni shakllantiradi. Bu esa zamonaviy tarixiy tafakkurga ega shaxslarni tayyorlashga xizmat qiladi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, pedagogik texnologiyalarni fanga to'g'ri tatbiq etish ta'lim samaradorligini oshirish, o'quvchi faolligini kuchaytirish va tarixiy ongini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar bu texnologiyalarni faqat vosita sifatida emas, balki ta'lim strategiyasi sifatida qo'llashlari zarur. Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyalar muhim o'rin tutadi. Dars jarayonida innovatsion yondashuvlardan foydalanish orqali o'quvchilarning bilim saviyasi va tarixiy tafakkurini oshirish mumkin. Shu bois, har bir tarix o'qituvchisi pedagogik texnologiyalarni chuqur o'zlashtirishi va amaliyotda qo'llashi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 08.10.2019–yildagi “O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi PF-5847-son Farmoni. <https://lex.uz/docs/-4545884>
2. Qurbanov E. (2023). Ta'limda innovatsion yondashuvlar. Toshkent: “O'qituvchi”.
3. Mirzayeva N. (2022). Tarix fanini o'qitishda zamonaviy texnologiyalar. Samarqand.
4. Axmedova D. Tarix darslarida interfaol metodlardan foydalanish. – “Ta'lim va taraqqiyot” jurnali, 2021, № 4.
5. Jalilov E. Tarix fanini o'qitishda zamonaviy metodlar. – “Ilm va zamon” jurnali, 2022, № 1.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.